

Notitie verfijning uitgangspunten toekomst jeugdhulp Holland Rijnland

1. Inleiding

In de notitie 'Voorlopige uitgangspunten toekomst Jeugdhulp Holland Rijnland' staan de uitgangspunten beschreven op basis waarvan we de samenwerking op het gebied van jeugdhulp willen doorontwikkelen naar 2017 en verder. Op basis van reacties vanuit gemeenteraden, WMO raden, de ambtelijke organisaties van de 13 gemeenten en andere stakeholders, is het mogelijk om de notitie aan te scherpen op een aantal punten.

In deze notitie wordt daarom een verfijning aangebracht op een aantal uitgangspunten. Tevens wordt uiteengezet hoe we vanuit de gezamenlijke uitgangspunten kunnen komen tot een inkoopstrategie voor 2017.

2. Voorlopige uitgangspunten

Ten aanzien van de regionale opdracht en samenwerking met betrekking tot jeugdhulp staan in de genoemde notitie een aantal zaken beschreven:

1. Wat we beschikbaar moeten en willen stellen aan onze jeugdigen en gezinnen:
 - Praktische ondersteuning bij de opvoeding
 - Zo veel mogelijk basisjeugdhulp door jeugdhulpprofessionals in lokale Jeugd- en Gezinsteams
 - Aanvullende of gespecialiseerde hulp en expertise in de vorm van consultatie, diagnose en behandeling
 - Vervangende leefomgeving
 - Zorg in het beschermend kader
 - Crisiszorg
2. Hoe we binnen de jeugdhulp de noodzakelijke transformatie willen versnellen:
 - Inzetten op integraal beleid
 - Partnerschap en opdrachtgeverschap versterken
 - Ruimte voor lokale sturing in verbinding met de regionale kaders
 - Jeugd- en Gezinsteams zijn de basis van de transformatie
 - Afschalen en normaliseren
3. Wat we in 2015 zien gebeuren:
 - Stijgende vraag
 - Afnemende (toekomstige) budgetten
 - Nog weinig transformatie bij aanbieders

3. Uitvraag gemeenten

Met betrekking tot de notitie hebben verschillende gemeenteraden en andere stakeholders gereageerd. Aan de ambtenaren van de gemeenten hebben we een viertal aanvullende vragen gesteld gericht op de toekomstige regionale samenwerking en inkoop:

1. Welke speerpunten van je lokale beleid wil je graag terugzien in de regionale inkoopstrategie 2017 en verder?
2. Welke lokale thema's of uitgangspunten mis je in de huidige regionale samenwerking danwel inkoop?

3. Welke informatie (sturing/verantwoording) vanuit de regio/regionale zorgaanbieders heb je nodig ten behoeve van het vormgeven/versterken van je lokale beleid?
4. Welke voorkeur voor een inkoopvariant heb je en waarom?

De beantwoording van de vragen heeft een goede basis gelegd voor het aanscherpen van onze regionale uitgangspunten, op basis waarvan we de inkoopstrategie 2017 kunnen vormgeven. De resultaten zijn hieronder op hoofdlijnen samengevat.

Speerpunten lokaal beleid

Door de ervaringen die gemeenten dit jaar hebben opgedaan op het dossier jeugdhulp, wordt er steeds nadrukkelijker lokaal beleid ontwikkeld. Dit lokale beleid willen gemeenten uiteraard zo goed mogelijk aangesloten zien op de regionale uitgangspunten en strategie. Er dient nadrukkelijk ruimte te zijn voor lokale initiatieven.

Andere belangrijke speerpunten zijn domeinoverstijgende aanpak, doorontwikkeling JGT's, goede aansluiting 18-/18+ en een goede aansluiting tussen onderwijs en zorg.

Wat ontbreekt er op dit moment?

Gemeenten geven aan meer inspraak te willen in de samenstelling van de JGT's. De rolverdeling tussen de lokale JGT's, de coöperatie en de TWO is voor een aantal gemeenten niet helder genoeg. De JGT's zouden ook meer outreachend moeten werken.

Van de zorgaanbieders wordt verwacht dat ze zelf kritischer zijn ten aanzien van de in te zetten zorg. Normalisering en afschaling worden veel genoemd als zaken die voor verbetering vatbaar zijn. Tenslotte is de rol van de huisartsen en vrijevestigden niet duidelijk genoeg.

Sturing en verantwoording

Om beleid te kunnen monitoren, is goede sturings- en verantwoordingsinformatie nodig. Gemeenten geven aan sneller over stuurinformatie te willen beschikken. Deze informatie moet inhoudelijke analyses bevatten, op basis waarvan we als regio goed contractmanagement kunnen voeren en tijdig kunnen bijsturen waar nodig. Als grootste gemene deler kwam uit de uitvraag de opmerking dat gemeenten meer betrokken willen worden bij de inkoopgesprekken met zorgaanbieders, danwel hier een betere terugkoppeling over willen krijgen.

Keuze voor een inkoopmodel

Op dit moment vinden gemeenten het nog te vroeg om een keuze te maken voor een specifiek inkoopmodel (klassiek aanbesteden, bestuurlijk aanbesteden, prestatie-inkoop, subsidiering). Een idee dat breed gedeeld wordt is het differentiëren binnen het inkoopmodel. Bijvoorbeeld de ambulante zorg anders inkopen dan de zeer specialistische 24-uurs verblijfszorg.

4. Verfijning uitgangspunten

Op basis van de verschillende reacties kan grofweg gesteld worden dat de uitgangspunten op een drietal zaken verfijnd kunnen worden, waarbij sommige uitgangspunten meer als doelstellingen gelezen zouden kunnen worden.

A. Lokale sturing versus regionale kaders

Een goede aansluiting tussen de regio (TWO) en het lokale (de gemeenten) is een belangrijke basis om goed te kunnen sturen op het domein jeugd. Zaken zoals een goede ambtelijke en bestuurlijke

(overleg)structuur, een goede communicatie, solidariteit en risicodeling willen we als regio graag behouden. Concrete uitgangspunten en/of doelstellingen zijn:

- Regionaal contractmanagement is goed aangesloten op het lokale beleid en versterkt dit beleid;
- Er komt een strategisch overleg Jeugd, waarbij de verschillende gemeentes beleid vormgeven op verschillende thema's, zoals: aansluiting onderwijs en zorg, aansluiting 18-/18+, rol van huisartsen en vrijgevestigden, PGB vs. ZIN, veiligheid etc.;
- Er is ruimte voor lokale initiatieven en we leren van elkaar;
- De inkoop 2017 wordt uitgevoerd door een regionaal inkoopteam, samengesteld vanuit verschillende gemeenten en verschillende invalshoeken (beleid, financiën, contractmanagement, bedrijfsvoering).

B. Doorontwikkeling JGT's

Door alle gemeenten wordt een cruciale rol toebedeeld aan de JGT's. Belangrijke uitgangspunten zoals vraaggerichte, integrale zorg (1 gezin, 1 plan) dienen hier vorm te krijgen. Samen met zorgaanbieders moet op deze plek ook gekeken worden wanneer zorg afgeschaald kan worden. Genoemde uitgangspunten en doelstellingen zijn:

- De JGT's dienen goed aangesloten te zijn op de lokale situatie;
- De gemeenten hebben een stem in de samenstelling van de JGT's;
- De rolverdeling tussen coöperatie, lokale JGT's en TWO wordt goed omschreven;
- Onderzoek in hoeverre ambulante zorg nog meer door de JGT's geleverd kan worden, danwel daar nog beter op kan worden aangesloten (verticale integratie van zorg);
- De JGT's werken nog meer outreachend;
- De JGT's worden kostenbewust gemaakt door ze budgetverantwoordelijkheid te geven;
- De JGT's monitoren hun cliëntstromen.

C. Partnerschap en opdrachtgeverschap

Als opdrachtgever focussen we ons zoveel mogelijk op de 'wat'-vraag. Het 'hoe' wordt bepaald door de zorgaanbieders in afstemming met cliënt en JGT's (deskundigheid in de markt). Uitgangspunten die horen bij professioneel opdrachtgeverschap zijn:

- We blijven bouwen aan een goede relatie met zorgaanbieders (zowel ambtelijk als bestuurlijk), gebaseerd op vertrouwen;
- Cliëntenparticipatie als speerpunt bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer;
- Meer aandacht voor sturing en monitoring;
- We faciliteren Innovatie/transformatie faciliteren door onze manier van inkoop en sturing;
- We bevorderen meer samenwerking tussen aanbieders (horizontale integratie van zorg).

5. Aandachtspunten voor inkoopstrategie 2017

Bovenstaande uitgangspunten en doelstellingen leiden tot een inkoopstrategie 2017, zoals beschreven in de Inkoopstrategie Jeugdhulp 2017.

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Zo integraal mogelijk (minder percelen), maar wellicht wel verschillende inkoopmodellen naast elkaar (differentiatie);
- Lokale betrokkenheid bij inkoopproces;
- JGT als regisseur: toeleiding, normaliseren, afschalen, doorzettingsmacht;
- In dialoog met zorgaanbieders de transformatie vormgeven, mede door een passende manier van contractmanagement;
- Cliëntenparticipatie borgen in inkoop;
- De keuze voor het inkoopmodel bepalen op basis van de gedeelde uitgangspunten met voldoende ruimte voor lokale accenten.

CONCEPT